

Roma anno 2001

Terje Moe: malerier

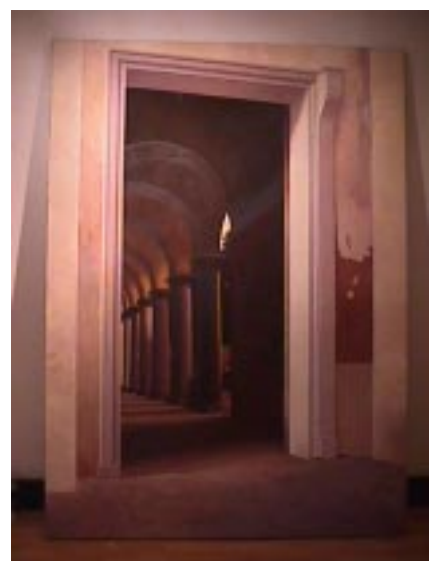
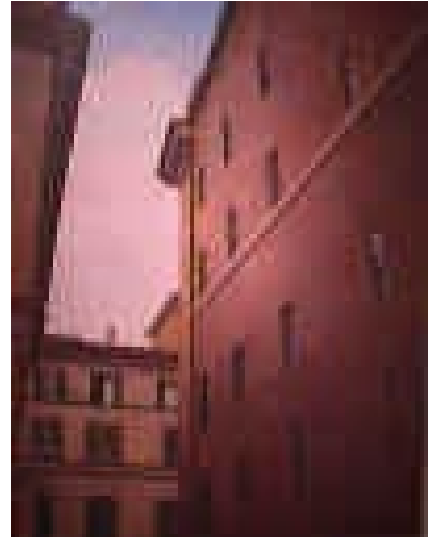
Galleri Asur, 20. oktober – 11. november 2001

av Hanne Storm Ofteland

EN AV LANDETS mer kjente byskildrere, Terje Moe, viste sine nyeste malerier av Roma i Galleri Asur i oktober/november. Gjennom en rekke folketomme bilder stramt komponert og holdt i middelhavs-området sepiatoner, grått og oker, presenterer Moe motiver fra Roma vi aldri har sett før – motiver som likevel er underlig kjente og kjære for de av oss som elsker Roma, *la città eterna*. Vi ser fasader, trapper, arkitektoniske detaljer, dører, vinduer, – men aldri mennesker. I ett av maleriene ser vi riktignok en menneskelig skygge, men det er også alt. Motivene er også befridd for biler, blomsterpotter, søppel og annet krimskrams (med unntak av noen blomsterpotter bak et vindu i *Inngang III* og noen plankebiter og steiner hist og pist). Det er et underlig folketomt Roma Moe har malt, – slik byen fortøner seg i sidegatene under siestaen. Felles for de fleste motivene er at de er lukkede. Blikket buttrer alltid i en bygning, de fleste dørene og vinduene har skoddene halvveis for. Bare i noen få tilfeller ser vi himmelen. Likevel er maleriene ikke skremmende. De formidler den stille roen italienske byer har under siestaen, eller på søn- og helligdager (når man unngår hovedgatene). I motsetning til De Chiricos arbeider, som det faller naturlig å sammenligne Moes malerier med, er det ikke noe skjebnesvangert eller illevarslende over disse Romabildene. De formidler en følelse av ro. De er vakre, klare, rene. Moe har abstrahert og forenklet med kyndig hånd og strengt blikk. Hovedaktørene her er lyset og skyggen slik de spiller over de brente fargene i det italienske bylandskapet. I nettkatalogen blir vi fortalt at det er desember-Roma vi ser. Dette forklarer det litt bleke, grå lyset i bildene. Bildene er sannsynligvis basert på fotografier, og Moe har i så fall foretatt en streng seleksjon av hva som får være med. Fremgangsmåten kan således minne om den fotorealistene på seksti- og syttitallet brukte, hvor menneskene også ofte manglet. Er dette et slags totalitært ideallandskap med ryddede gater hvor alle fremmedlegemer, mennesker inkludert, er fjernet? Eller skal bygningene nettopp representere menneskene?

At disse nærmest abstrakte bildene, bygget opp av flater, valører og geometri, er strengt figurative kan virke paradoksalt. Hvorfor tar ikke Moe bare et steg videre – ut i abstraksjonen? Hva er det han ønsker å oppnå med de arkitektoniske detaljene? Hva er en slik grad av realisme tenkt å skulle tilføre bildene? Koblet opp mot et ladet fravær av organisk liv står vi igjen med en urban sanselighet og cinematiske symbolikk, en kombinasjon som her og der skjønner komposisjonene der det legges for mye vekt på objektet og murpussens stofflighet.

Likevel er dette Roma akkurat slik byen *må* skildres – hvis den skal males. Det er nettopp alle disse gatehjørnene, husvinklene mot hverandre,

KUNSTVERK (C) TERJE MOE. FOTOGRAFIER: HALVORD HAUGERUD. VI TAKKER KUNSTNEREN FOR TILLATELSE TIL Å GJENGI BILDENE.

de lukkede vinduene og de varmt kolorerte veggene badet i det særegne italienske sollyset som "gjør" byen. Moes motiver er ukjente og velkjente, tidløse og moderne. Det er et dristig prosjekt å våge å male Roma i 2001, i en klassisk, figurativ malerstil. Moe lykkes langt på vei, særlig i noen av byskapene med sine uvante perspektiv.